

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 2132

Doknr.
949570

Dato
09-12-2024

Folketingets Socialudvalg har d. 2. december 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 19 (L 66) til social- og boligministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 19:

"Vil ministeren kommentere henvendelse af 2. december 2024 fra Delebarnets Vilkår, jf. L 66 - bilag 22?"

Svar:

Den henvendelse af 2. december 2024 fra Delebarnets Vilkår, som jeg er bedt om at kommentere, drejer sig for det første om børnesagkyndige undersøgelser i sager efter forældreansvarsloven.

Jeg kan hertil indledningsvist bekræfte, at formålet med lovforslaget ikke er at ændre foretagelsen af børnesagkyndige undersøgelser i sager efter forældreansvarsloven. Dette betyder imidlertid ikke, at vi ikke søger at optimere undersøgelserne af barnets bedste de børnesagkyndige undersøgelser. Aftalen om et forbedret familieretligt system indeholder således følgende om undersøgelserne af barnets bedste:

"I nogle sager, hvor der vurderes behov for at igangsætte en børnesagkyndig undersøgelse, kan det være tilstrækkeligt at gennemføre en mindre omfattende og dermed mindre tidskrævende undersøgelse end en fuld børnesagkyndig undersøgelse. Derfor ønsker partierne, at det afdækkes, om der som et supplement til den børnesagkyndige undersøgelse kan udvikles en mindre omfattende undersøgelsesform, der fortsat skal leve op til den nødvendige faglige kvalitet. Og der, hvor der er behov for at gennemføre en fuld børnesagkyndig undersøgelse, skal dette fortsat ske.

Grundig udredning af de komplekse sager er et grundelement med den familieretlige reform. Det er derfor ikke tilfredsstillende, at der alene i en mindre del af sagerne igangsættes børnesagkyndige undersøgelser. Partierne har noteret sig, at dette skyldes en strukturel udfordring med mangel på eksterne private psykologer, og at det betyder ventetid for familierne. Derfor skal Familieretshuset i perioden 2024-2027 hjemtage de børnesagkyndige undersøgelser m.v. Det vil fortsat være muligt for forældre, der er enige om det, at vælge at en ekstern privat psykolog skal varetage opgaven. Denne mulighed skal Familieretshuset oplyse forældrene om."

Supplerende kan jeg oplyse, at efter § 33, stk. 1, i forældreansvarsloven kan Familieretshuset iværksætte børnesagkyndige undersøgelser og indhente sagkyndige erklæringer om forældre i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær. Det fremgår ikke af bestemmelse, hvordan en børnesagkyndig undersøgelse skal foretages, ligesom bestemmelsen ikke fastlægger, hvilke sagkyndige erklæringer Familieretshuset kan indhente. De dele af aftalen, der vedrører undersøgelserne i sager efter forældreansvarsloven, kan således gennemføres uden ændring af loven.

Dernæst drejer henvendelsen sig om sig om Danmarks overholdelse af praksis efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Mere specifikt nævnes der i henvendelsen spørgsmål om reetablering af en brudt kontakt mellem et barn og en forælder, tvangsfuldbyrdelse af afgørelser om forældreansvar, betydningen af lange sagsbehandlingstider.

Jeg kan i den anledning oplyse, at forældreansvarsloven indeholder de juridiske rammer for behandling af sager om forældreansvar, og at disse rammer er i overensstemmelse med konventionen. Jeg henviser her navnlig til, at det er de grundlæggende principper i loven, at barnets forbindelse med begge forældre skal søges bevaret ved, at barnet har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos, og at alle afgørelser efter loven skal træffes ud fra en konkret vurdering af, hvad der er bedst for barnet. Der skal således tungtvejende grunde til at ophæve et samvær.

Ved vurderingen af barnets bedste tages der både hensyn til barnets aktuelle situation, men samtidigt anlægges et mere fremtidsorienteret perspektiv. En afgørelse om ophævelse af et samvær, der er baseret på en vurdering af barnets helt aktuelle situation, vil således kunne indeholde overvejelser om genetablering af samværet.

Er et samvær blevet ophævet, kan den forælder, som barnet ikke har kontakt med, senere søge samværet fastsat igen, hvis samvær på det tidspunkt vurderes at være til barnets bedste.

Formålet med nærværende lovforslag er at give myndighederne bedre muligheder for at håndtere sager, hvor der opstår spørgsmål om forældreafremmedgørelse. Det er vigtigt, at disse sager identificeres hurtigst muligt sådan, at der kan sættes ind over for det for at undgå, at barnets kontakt med den anden forælder afbrydes. For at understøtte dette fremgår det af aftalen om et forbedret familieretligt system, at der skal udarbejdes en faglig guideline, der skal sætte Familieretshusets medarbejdere i stand til at afdække problematikkerne omkring samarbejdschikane, herunder forældreafremmedgørelse, og balancere kompleksiteten heri med afsæt i barnets perspektiv.

Med hensyn til mulighederne for fuldbyrdelse af afgørelser om forældreansvar (forældremyndighed, barnets bopæl og samvær) kan jeg oplyse, at bestemmelserne i kapitel 42 b i retsplejeloven indeholder regler herom. Det er familieretten, der behandler disse fuldbyrdelsessager. Efter fuldbyrdelsesbestemmelserne kan fuldbyrdelse af forældreansvar kun ske under hensyn til barnet, og fuldbyrdelsen skal varetage barnets bedste.

Forældreansvar kan fuldbyrdes ved anvendelse af tvangsbøder, ved anvendelse af umiddelbar magt ved tilbageholdelse af den forælder, der har

barnet, et andet sted end barnets opholdssted eller ved afhentning af barnet, eventuelt med bistand fra politiet.

Familieretten kan i tvivlstilfælde udsætte fuldbyrdelsen på indhentelse af en børnesagkyndig erklæring. Drejer fuldbyrdelsen sig om et barn, som har den fornødne alder og modenhed, skal barnet under en samtale have mulighed for at give udtryk for sine egne synspunkter, medmindre det er til skade for barnet.

Afslutningsvis skal jeg understrege, at ved behandlingen af både sager efter forældreansvarsloven og sager om fuldbyrdelse af forældreansvar skal det sikres, at Danmarks forpligtelser i forhold til barnets bedste og respekt for retten til familieliv efter FN's konvention om barnets rettigheder og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention overholdes.

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister